

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/101/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820201301
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Turza
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5820201301.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Turzu, členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Ladislava Meštríka, v spore žalobkyne: V. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom R. B., G. XXXX/XX, zastúpenej Mgr. Marekom Longajom, advokátom so sídlom F. XXX/A, L., proti žalovaným: 1/ V. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom U. XXX, 2/ Ing. L. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom M. R. XXX/XXB, M. M. G., 3/ R. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom S. XXXX/XX, R. B., žalovaní zastúpení JUDr. Erichom Lojom, advokátom so sídlom U., Q. XX, o určenie, že závet nepredstavuje vôľu poručiťľa, že poručiťľ ho nespísal slobodne a poručiťľ nepoznal obsah závetu, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, č.k. 5C/32/2020-174 zo dňa 07. 03. 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaným 1/ až 3/ proti žalobkyni **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd vo výroku I. zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia, že závet napísaný formou notárskej zápisnice č. 66/2015 z 01. 04. 2015 notárkou JUDr. Martinou Klinovskou so sídlom v A., Q. XX poručiťľa P. B., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX nepredstavuje vôľu poručiťľa, poručiťľ ho nespísal slobodne a poručiťľ nepoznal obsah závetu (I.). Žalovaným 1/ až 3/ proti žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (II.). Štátu proti žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (III.). Žalobkyňa v žalobe uviedla, že vzhľadom k tomu, že s poručiťľom mala blízky vzťah a starala sa o neho posledné dni jeho života, nadobudla presvedčenie, že znenie závetu nezodpovedá jeho vôli, aká bola v čase jeho smrti v roku 2019, keďže pomery sa od spísania závetu zmenili. To, že závet nepredstavuje vôľu poručiťľa, mal dokazovať aj list z 28. 11. 2010, kde poručiťľ vyjadruje so svojou manželkou vôľu darovať žalovanému 2/ dom súpisné č. XXX zapísaný na LV č. XX k.ú. U., keďže v čase napísania predmetného listu bol vlastníkom predmetného domu len poručiťľ, pričom k predmetnému darovaniu synovi nedošlo, čo dokazuje, že poručiťľ si to rozmyslel a závet v rozsahu darovania rodinného domu synovi nepredstavuje jeho vôľu. Nesúlads závetu s poslednou vôľou poručiťľa videla žalobkyňa aj v tom, že tento bol v domnení, že byt, ktorý jej podľa závetu odkázal, už jej dávno patrí, keďže na základe neformálnej dohody medzi žalobkyňou a poručiťľom a jeho manželkou malo byť vlastnícke právo k bytu prevedené darovaním ešte v období pred spísaním závetu, keď navyše poručiťľ vzhľadom na jej ťaživú sociálnu a ekonomickú situáciu by jej nechal väčší obnos majetku. Závet nespísal poručiťľ slobodne, pretože bol fyzicky odkázaný na osobnú starostlivosť svojej rodiny, s ktorou býval a tieto okolnosti na neho vplývali tak, že bol donútený prostredím k spísaniu závetu. Navyše prostredie, v ktorom žil, účelovo vytváralo obraz žalobkyne ako osoby, ktorá môže za svoje sociálne a ekonomické problémy, keď vzťah žalovanej 1/ (t. j. jej matky a manželky poručiťľa) k ostatným súrodencom, ako aj očakávanie žalovanej 1/

neskoršej starostlivosti od nich, prispeli k tomu, že o ostatných súrodencoch bol pred poručiťom vytvorený pozitívny obraz, ktoré skutočnosti mali vplyv na platnosť závetu. Závet nereflektuje vzájomný vzťah poručiťa so žalovaným 2/, t. j. synom, ktorému určite nechcel darovať taký rozsah majetku, aký je spísaný v závete, keďže tento priniesol do domu množstvo vecí súvisiacich s prácou so včelami, ktoré tam podľa názoru žalobkyne boli proti vôli poručiťa a ich prítomnosť a činnosť s nimi súvisiace poručiťa obťažovali. Poručiť navyše nepoznal obsah závetu, keďže dlhodobo bral lieky (lexaurin, leuprorelin), ktoré v kombinácii s požívaním alkoholických nápojov, ku ktorému podľa žalobkyne dochádzalo pravidelne, spôsobili, že nerozumel tomu, čo podpisuje a jeho obsah nereflektuje s jeho vôľou. Zo žaloby ďalej vyplýva, že na jej podanie podľa ust. § 137 písm. d/ CSP bola odkázaná súdny komisárom, ktorý v rámci dedičského konania nie je sporné skutočnosti oprávnený riešiť.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že poručiť závet spísal slobodne, bez nátlaku, obsah závetu poznal a tento obsahuje jeho skutočnú vôľu. Pokiaľ ide o samotnú vôľu poručiťa, výpoveďami žalovaných 1/ až 3/ a svedkov mal preukázať, že so žalovanou 1/ mal pekné harmonické manželstvo, bol to vzťah rovnocenných partnerov správajúcich sa k sebe úctivo so vzájomným rešpektom. Títo sa sami rozhodli urobiť poriadok so svojím majetkom pre prípad smrti po návšteve Mesta Tvrdošín a videní nápisu sídla notárskeho úradu. Pri sprostredkovaní spísania závetu, návšteve notára im nikto neradil, nepomáhal, ich deti (potomkovia) o spísaní závetu vedomosť nemali. Jediná, ktorá mohla mať vedomosť, bola vnučka P. E., ktorá je náhradnou závetnou dedičkou, avšak táto mala vedomosť skôr o úmysle poručiťa zriadiť závet a nie o tom, či poručiť závet skutočne aj zriadil (spísal). Nebol preukázaný ani vplyv rodiny na vôľu poručiťa a ani to, že by tento nekonal slobodne. Žiaden zo svedkov nepotvrdil alkoholizmus u poručiťa, a to ani v období spísania závetu, ani po jeho spísaní a ani v čase jeho smrti. A teda nepotvrdil ani vplyv liekov v kombinácii s alkoholom. Bolo preukázané, že poručiť mal hendikep s nohou a viacero zdravotných problémov, s ktorými navštevoval lekárov, ale v súvislosti s tým nebola potvrdená žiadna celodenná fyzická odkázanosť na osobnú starostlivosť rodiny, resp. fyzická odkázanosť vo všetkých sférach jeho života. Z výpovedí strán sporu a svedkov vyplynulo, že poručiť dokázal kosť trávu, pomáhal žalovanej 1/ ako manželke, bol veľmi zručný, mal predpoklady pre fyzicky viac náročné práce. Tvrdenie žiadnej z vypočutých osôb nenaznačovalo (a to ani nepriamo) dennú fyzickú odkázanosť poručiťa na svoje okolie a rodinu. Ani vzťah poručiťa a žalovaného 2/ sa dokazovaním nepreukázal ako problémový, narušený, či založený na neúprimnosti, ktorá skutočnosť by mala vplyv na spísanie závetu. Bolo preukázané, že žalovaný 2/ mal dielňu v rodinnom dome poručiťa a žalovanej 1/ a v nej zhotovoval prípravky na chov včiel, v ktorom mal záľubu, no nepotvrdilo sa obťažovanie alebo nesúhlas poručiťa s chovom včiel. Jediné, čo potvrdil svedok A. B., bolo, že poručiť nerozumel významu chovu, pretože investície boli vyššie ako prínos z nich. Nepotvrdil sa žiaden nesúhlas, hádky poručiťa so žalovaným 2/ v súvislosti s chovom včiel, nebolo preukázané, že by z toho dôvodu vznikali hádky, žalovaný 2/ sa z tohto dôvodu k nemu nevhodne správal, neposkytoval mu pomoc alebo iné, takže ani vplyv tejto skutočnosti na ich vzájomný vzťah, čo v konečnom dôsledku by mohlo mať vplyv na vôľu poručiťa, ktorú učinil v závete. Pokiaľ ide o vedomosť poručiťa o obsahu závetu, z výsluchu žalovaných bolo preukázané, že poručiť bol až do smrti duševne spôsobilou osobou, jedine týždeň pred svojou smrťou bol v stave, že bol síce pri vedomí, ale jeho stav sa zhoršoval. Okolo roku 2015 bol v plnej fyzickej a duševnej kondícii, zaujímal sa o okolitý svet, vnúťatá a ich štúdium, životné plány a iné, čo bolo potvrdené aj ich výsluchom. Nepotvrdil sa ani vplyv liekov na správanie poručiťa v spojení s alkoholom, pretože lieky, o ktorých sa zmieňovala žalobkyňa, požíval v terminálnom štádiu svojho ochorenia, nie v čase zriadenia a podpísania závetu. To, že lieky v spojení s alkoholom neovplyvnili obsah závetu, vylučujú aj výpovede žalovaných a svedkov R. Q., P. E., M. K., Ing. L. B.. Lexaurin užíval, pretože nemohol spať, čo potvrdila žalovaná 3/ - zdravotná sestra, aj žalovaná 1/, ktorá sa o poručiťa denne starala a podávala mu liek leuprorelin, ktorý je hormonálnou liečbou na rakovinu prostaty. Zdravotný stav poručiťa sa zhoršil až v roku 2018, v čase zriadenia závetu netrpel terminálnym ochorením rakoviny prostaty. S tým súvisí aj posúdenie neexistencie nátlaku zo strany rodiny a jeho okolia, pretože bolo dokázané, že poručiť bol odkázaný na osobnú starostlivosť len v konečnom štádiu svojho ochorenia - rakoviny prostaty (tá prepukla v roku 2018), nie v čase zriadenia (spísania závetu). A. B. potvrdil, že poručiť pri príležitosti pohrebu a karu v roku 2018 (ako to vyplýva z výpovede žalovanej 1/, ktorú žalobkyňa nerozporovala), požil alkohol, išlo o požitie pri jednorazovej príležitosti, pričom ani svedok netvrdil, že poručiť bol opitý. Poručiť v notárskej zápisnici, v ktorej bol závet spísaný, sám vyhlásil, že je pri plnom duševnom zdraví a po dôkladnej úvahe sa rozhodol slobodne, vážne a bez nátlaku pre prípad svojej smrti zriadiť závet, vôľu v závete prejavil určite a zrozumiteľne. V závete poručiť určil za závetných dedičov všetkých potomkov, ustanovil náhradných dedičov (vnukov), určil predmet závetu - nehnuteľný majetok, ktorý bude tvoriť predmet dedičstva. Súčasne v notárskej zápisnici prehlásil, že s jej obsahom po jej prečítaní a vysvetlení notárom súhlasí, čím potvrdil to, že poznal obsah

závetu, na znak čoho zápisnicu podpísal, pričom dokazovaním sa potvrdilo, že tento obsah poručiťel skutočne aj poznal. Žalobkyňou tvrdené (iné) úmysly o rozdelení majetku alebo vzťah poručiťela s ňou boli prejavené v čase, keď poručiťel trpel vážnym ochorením - rakovinou, bol v štádiu blízko smrti, stav bol sprevádzaný silným emočným vypätím a bolesťami vyčerpaného organizmu, za ktorým účelom sa mu podávali aj opiátové náplasti. Tieto skutočnosti za súčinnosti citovej podpory žalobkyne mohli u poručiťela vyvolať rôzne emočné stavy, ale nie skutočnú vôľu poručiťela. Nebolo pritom preukázané, že by poručiťel mimo závetu zo dňa 01. 04. 2015 zanechal akýkoľvek iný závet, ktorý by bol spísaný právne kvalifikovaným spôsobom a ani to, že by poručiťel napadnutý závet odvolal. Akékoľvek pocity, úvahy a iné dojmy alebo ústne vyjadrenia nemajú právne účinky. Iná vôľa poručiťela, ako tá, ktorá je obsiahnutá v záвете, preukázaná nebola. Vyjadrenia poručiťela v terminálnom štádiu jeho ochorenia (týždeň pred smrťou), kedy mu mala žalobkyňa poskytovať hlavne citovú podporu, nemohli mať vplyv na obsah závetu, pretože takéto vyjadrenia nevyvolali žiadne právne účinky. Terminálne posledné štádium ochorenia poručiťela, prejavujúce sa v slabosti tela (fyzického), neznamená zároveň stratu jeho spôsobilosti, resp. zmenu jeho vôle. Ak by k strate spôsobilosti došlo, neskoršia strata spôsobilosti poručiťela na platnosť skôr zriadeného závetu, nemá vplyv. Ani list poručiťela z 28. 11. 2010 neovplyvní posúdenie jeho vôle, keďže bol spísaný dávno pred zriadením závetu a ide o prejav poručiťela, ktorý nenadobudol právnych účinkov, keďže nebol uskutočnený žiadny právny úkon (napr. darovacia zmluva), ktorý by nadobudol aj vecno-právne účinky. Obsah listu, kde je vôľa darovať rodinný dom poručiťela a žalovanej 1/ ich synovi - žalovanému 2/, je v zhode s vôľou poručiťela obsiahnutou v záвете. V konaní sa skôr preukázalo, že poručiťel mal úmysel vydediť žalobkyňu, keďže bol preukázaný jeho úmysel poznať podmienky vydedenia a iné s tým súvisiace právne otázky, ako je to zrejmé z výpovedí žalovaných, ale najmä svedkyne P. E., ktorá študovala právo. V tejto súvislosti možno konštatovať, že nebol preukázaný ani vrúcny vzťah žalobkyne k poručiťelovi v čase spísania závetu, skôr naopak, bolo preukázané jej nevhodné správanie sa a konanie, ktoré malo ťaživý finančný a psychický dopad na poručiťela a jeho manželku - žalovanú 1/. Deklarovalo sa vedenie súdnych sporov, dostatočná finančná pomoc zo strany poručiťela a jeho manželky práve žalobkyňi ako dcére, platenie úhrad spojených s užívaním bytu, v ktorom býva žalobkyňa, čo nasvedčuje tomu, že vôľa poručiťela sa od spísania závetu nezmenila. Vychádzajúc z takto ustáleného skutkového a právneho stavu žalobu v celom rozsahu ako neodôvodnenú zamietol. Vzhľadom na to, že skutkový stav mal dostatočne preukázaný vykonanými dôkazmi, ďalšie dôkazy nevykonal. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a žalovaným, ktorí mali plný úspech vo veci, ho priznal v plnom rozsahu. O nároku na náhradu trov štátu rozhodol podľa § 259 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a priznal mu nárok na náhradu trov, ktoré mu vznikli z titulu svedočného svedkom vypočutým na pojednávaní 26. 01. 2022 (R. Q., M. K.).

2. Proti uvedenému rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP a žiadala ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. jej žalobe vyhovieť v plnom rozsahu a priznať jej nárok na náhradu trov konania, keďže súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Mala za to, že závet nepredstavuje skutočnú vôľu poručiťela. Zotrvála na tvrdení, že poručiťel nespísal závet slobodne, keďže bol vzhľadom na svoj zdravotný stav odkázaný na osobnú starostlivosť rodiny, s ktorou býval a tieto okolnosti na neho intenzívne a negatívne vplývali. Naštrbený vzťah medzi poručiťelom a rodinnými príslušníkmi potvrdil vo svojej svedeckej výpovedi aj svedok A. B., keď uviedol: „Podľa môjho názoru bol poručiťel nahneván na žalovaného 2/ kvôli včelám. Ja som to vnímal tak, že žalovaný 2/ mal záujem chovať včely, poručiťel nie a asi ho hnevalo to, že sa mu vôbec nezdôverí, aký bol rok, aká bola úroda medu, ako je to s včelstvom a pod. Žalovaný 2/ skôr využíval priestor rodičovského domu na túto svoju záľubu a asi to poručiťela hnevalo. Ja som to tak cítil. Zrejme tam nebola taká dôvera medzi poručiťelom a žalovaným 2/ a vnímal som to ako keby vošla do neho zlosť. (...) Poručiťel bol smutný z toho, že nemal vrúcny vzťah so svojím synom. Nemal pekné slovo na žalovaného 2/. Ako som uviedol, nemali vrúcny vzťah, a to zrejme poručiťela hnevalo. Ja som vycítil, že poručiťel ako keby nemal takú dôveru v žalovaného 2/.“ Svedok svojou výpoveďou potvrdil jej tvrdenie, ktoré poukazovalo na skutočnosť, že vzťah žalovaného 2/ voči poručiťelovi nebol založený na úprimnosti a rozhodne výsledok spísania závetu nemôže reflektovať ich vzájomný vzťah. Z vyššie uvedeného vydedukovala názor, že poručiťel by určite nechcel darovať žalovanému 2/ taký rozsah majetku, aký je spísaný v záвете. Žalovaní sa ju v rámci súdneho konania snažili vykresliť ako osobu, ktorá svojím správaním negatívnym spôsobom vplývala na poručiťela a rodinných príslušníkov, pričom opätovne poukázala na výpoveď svedka A. B., ktorý na jej adresu uviedol: „Ja som ani jedno slovo nepočul od poručiťela také, že by na žalobkyňu povedal niečo zlé. Ja som videl to, že si tam nosila staré rožky, chlieb z R. B.. Vždy niečo doniesla pre hydinu a chodila si tam aj pomáhať. Keď bol poručiťel v nemocnici, chodila tam žalobkyňa

za ním a aj domov pomáhať. Poručiteľ, si myslím, mal žalobkyňu rád, usudzujem to z toho, že ani slovom nenaznačil opak. Nikdy sa nezmienil o tom, že by chcel žalobkyňu vydediť.“ Uvedený názor potvrdila aj svedecká výpoveď manželky žalovaného 2/ Ing. L. B.. Poukázala na to, že poskytla žalovaným pozemok, ktorý rodinní príslušníci využívali na pestovanie plodín, z ktorých ona nič nedostávala, ani nežiadala. Preto tvrdenia žalovaných o ekonomickom využívaní rodinných príslušníkov z jej strany neobstoja. Súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko poručiteľ voči nej prechovával dlhodobu harmonický vzťah, dôveroval jej, čo sa prejavilo aj pri požiadaní o pomoc pri riešení právneho vysporiadania majetku. Práve psychické útrapy, ktorým musel poručiteľ čeliť zo strany rodinných príslušníkov, či už v podobe sociálnoekonomickej závislosti, resp. v ich snahe vykresliť ju ako osobu, ktorá môže za všetky problémy rodiny, predstavujú dôležitý argument, že poručiťova vôľa obsiahnutá v závete nepredstavuje jeho skutočnú vôľu. Poručiteľ sa v rodinnom prostredí necítil komfortne, bol izolovaný v snahe ovplyvniť jeho vôľu pri spísaní závetu. Ostatné vykonané dôkazy nemali takú intenzitu, ktorá by dokázala skutočnosti opačné, ako tvrdí. V posledných dňoch života sa jej poručiteľ viackrát zdôveril, že jeho vzťah s manželkou nebol dobrý a že manželka nerešpektovala jeho súkromie. Poručiteľ potreboval klud, ktorý mu rodina nedokázala poskytnúť. Závet obsahuje aj formálne nedostatky, nakoľko ten istý pozemok je v jednom bode odkázaný do výlučného dedičstva a zároveň je odkázaný aj do podielového spoluvlastníctva súrodencov. Rodinní príslušníci jej zatajovali skutočnosť, že poručiteľ trpí takmer desať rokov vážnym ochorením - rakovinou, čo ju utvrdilo v tom, že závet nemôže predstavovať skutočnú vôľu poručiťela, ktorá bola výrazným spôsobom formovaná a modifikovaná vplyvom rodinného prostredia. Žalovaná 1/ bránila žalobkyňu v kontakte s poručiťelom v obave, že by poručiteľ mohol na ňu previesť majetok a v plnom rozsahu zabezpečovala majetkovoprávne úkony spôsobom, ktorý zodpovedal jej predstavám a nie predstavám oboch manželov. Žalovaní v konaní viackrát poukázali na to, že žalobkyňa finančne zaťažovala poručiťela svojím neusporiadaným životom a že oni žiadnym spôsobom neboli finančne podporovaní, čo však je v rozpore so svedeckou výpoveďou žalovaného 2/, ktorý uviedol, že v rokoch 1992 alebo 1993 mu poručiteľ daroval spolu s matkou pozemok. Súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko zastáva názor, že pri zohľadnení vzťahu medzi ňou a poručiťelom, ako aj zohľadnení vzťahu medzi poručiťelom a žalovanými, nemôže vôľa obsiahnutá v závete predstavovať skutočnú vôľu poručiťela. Majetok, ktorý jej poručiteľ odkázal, bol majetkom, ktorý v minulosti financovala, pričom z tohto pohľadu došlo k hrubému majetkovému zvýhodneniu žalovaných v rozpore so skutočnou vôľou poručiťela, a to na jej úkor.

3. Žalovaní vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne žiadali rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, v celom rozsahu sa stotožniac s jeho skutkovými a právnymi závermi. Poukázali na to, že pri rozhodnutí vo veci samej je podstatné posúdenie okolností, za ktorých bol závet vyhotovený, t. j. stav v čase 01. 04. 2015. Okolnosťami, za ktorých bol závet vyhotovený, sa súd dôkladne zaoberal, pričom správne skúmal a vyhodnotil aj časové obdobie, ktoré bezprostredne predchádzalo spísaniu závetu, ako i časové obdobie bezprostredne nasledujúce po samotnom spísaní závetu, a to vo vzťahu jednak k spôsobilosti poručiťela zriadiť samotný závet, k úrovni jeho fyzického, no najmä psychického zdravia, ako i vo vzťahu poručiťela k jeho jednotlivým dedičom, resp. členom jeho rodiny.

4. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaných zotrvala na skutočnostiach uvedených vo svojom odvolaní.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedla v rámci odvolacieho konania žalobkyňa, konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal potrebné dokazovanie, na základe ktorého v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a následne dospel k správnym právnym záverom. V tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keďže ani odvolateľka vo svojom odvolaní neuviedla žiadne podstatné skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadala a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť zistený skutkový stav a prijaté právne závery. Z odôvodnenia rozhodnutia pritom vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej.

7. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam žalobkyne krajský súd dopĺňa, že A. B. pri svojom výsluchu vyjadril iba svoje domnienky o vzťahu poručiťa a žalovaného Z/, ako aj žalobkyne, pričom o predmete sporu, t. j. závetu a okolnostiach, za ktorých bol závet spísaný 01. 04. 2015, žiadnu vedomosť nemal, pretože sa o tom s poručiťom nikdy nerozprával, v dôsledku čoho nemohol potvrdiť okolnosti tvrdené žalobkyňou o tom, že závet nepredstavuje vôľu poručiťa, tento ho nenapísal slobodne, nepoznajúc jeho obsah. Z výpovede žalovanej 1/, manželky poručiťa, ktorá jediná, sa vedela vyjadriť k okolnostiam spísania závetu u notára, pritom vyplýva opak. Žiadna iná osoba o jeho spísaní vedomosť nemala, a preto jeho obsah ovplyvniť ani nemohla. V závetu pritom poručiť sám uviedol (zrejme nedonútený notárkou), že ho zriadil pri plnom duševnom zdraví, po dôkladnej úvahe slobodne, vážne a bez nátlaku, keď po spísaní mu bol prečítaný a vysvetlený a na znak súhlasu ho podpísal. Vzhľadom na uvedené neobstoja tvrdenia žalobkyne, že vzhľadom na vzťah poručiťa a žalovaného Z/ by mu neodkázal taký rozsah majetku a vzhľadom na vzťah k nej by jej majetok bol odkázaný vo väčšom rozsahu, keďže sa jedná len o jej domnienky. Výsluchmi žalovaných, ako aj vnukov poručiťa R. Q., M. K. a vnučky P. E. bolo preukázané, že poručiť mal vlastný názor, vôľu v rôznych oblastiach života a nikým z rodiny mu nebolo bránené, aby tento názor, vôľu prejavoval alebo realizoval, keď nielen v čase spísania závetu, ale až do svojej smrti bol pri plnom duševnom zdraví, vedel čo koná, čo rozpráva a jeho vyjadrenia dávali zmysel. V konaní nebolo pritom preukázané, že poručiť mimo závetu z 01. 04. 2015 zanechal akýkoľvek iný závet, ktorý by bol spísaný právne kvalifikovaným spôsobom, ani to, že by poručiť napadnutý závet odvolal. Ak by závet nespĺňal vôľu poručiťa, tak ho mohol od roku 2015 kedykoľvek odvolať, resp. zrušiť neskorším platným závetom, čo sa však nestalo. Akékoľvek pocity, úvahy a iné dojmy alebo ústne vyjadrenia nemajú žiadne právne účinky. Vyjadrenia poručiťa v terminálnom štádiu jeho ochorenia, kedy mu mala žalobkyňa poskytovať hlavne citovú podporu, nemohli mať vplyv na obsah závetu, pretože takéto vyjadrenia nevyvolali žiadne právne účinky. Posledné štádium ochorenia poručiťa, prejavujúce sa vo fyzickej slabosti neznamená zároveň stratu jeho spôsobilosti, resp. zmenu jeho vôle, pričom ak by k strate spôsobilosti došlo, neskoršia strata spôsobilosti poručiťa na platnosť skôr zriadeného závetu nemá vplyv. Pokiaľ žalobkyňa argumentovala tým, že zvyšná rodina jej dlhodobo tajila, že poručiť má rakovinu, čo ju utvrdilo v tom, že závet nemôže predstavovať jeho skutočnú vôľu, vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že to bol práve poručiť, ktorý si neželal, aby žalobkyňa o jeho chorobe a zdravotnom stave vedela, pričom ak by jeho vzťah k žalobkyne bol skutočne takým harmonickým a navyše dôverným ako tvrdí, sám by sa jej o svojom zdravotnom stave zdôveril. Pokiaľ žalobkyňa tvrdila, že závet obsahuje formálne nedostatky, nakoľko ten istý pozemok je v jednom bode odkázaný do výlučného dedičstva a zároveň je odkázaný aj do podielového spoluvlastníctva súrodencov, tieto skutočnosti zo závetu nevyplývajú.

8. Vychádzajúc aj z uvedených skutočností, vysporiadajúc sa s podstatnými námietkami žalobkyne, či už v prvoinštančnom alebo v odvolacom konaní, krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, vrátane nároku na náhradu trov konania, ktorý bol žalovaným, ako aj štátu vzhľadom na ich plný úspech vo veci priznaný v plnom rozsahu.

9. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a žalovaným ako plne úspešným aj v odvolacom konaní ho priznal taktiež v plnom rozsahu.

10. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z

akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).